

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB) – Gemeente Leuven

Kerkdiensten: elke zondag om 10u
Kindernevendienst en –opvang: elke zondag tijdens de kerkdienst
 (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven: <http://www.vpkleuven.be>

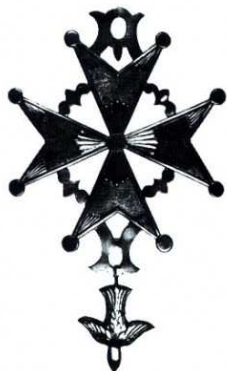
Kerk: Jezuïetenhuis (crypte)
 Waversebaan 220
 3001 Heverlee

Predikant: Ernst Veen
 L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
 016/22 98 83
 ernst.veen@telenet.be

Samenstelling kerkenraad: Philipp Bratfisch
 Adri Leemput
 Dirk Panhuis
 Joëlle Verhoeven-Segier
 Louise Visser
 Ernst Veen

Samenstelling bestuursraad: Anton Gazenbeek
 Chris Lefebvre
 Hanáni Pienaar
 Maarten Wilbreninck
 Freddy Verhoeven
 Ernst Veen

Vrijwillige bijdragen:
 op Dexia-rek.nr.: 068-0785740-67 (IBAN: BE93 0680 7857 4067)

KERKBRIEF

België-
 Belgique
 P.B.-P.P.
 BC 30560

Driemaandelijks
 Jaargang 41, nr 2 - zomer 2012

Periodiek van de Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
 Verantwoordelijke uitgever: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
 P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

Inhoud

2	Dank U voor deze nieuwe morgen
3-5	Kerkdiensten
6-8	Meditatie: Vrijheid
9-10	Terugblik op Jozua
11-12	Woorden van de kerk
13-18	Gemeentenieuws
19	Protestantse radio- en televisieuitzendingen
20-21	Voor u gelezen
22	Herkenning
23	Bereikbaarheid
24	Adressenlijst

Dank U voor deze nieuwe morgen

Dank U voor deze nieuwe morgen,
dank U voor deze nieuwe dag!
Dank U dat ik met al mijn zorgen
bij U komen mag.

Dank U voor alle goede vrienden,
dank U, o God voor al wat leeft!
Dank U voor wat ik niet verdiende,
dat U mij vergeeft!

Dank U voor alle bloemengeuren,
dank U voor ieder klein geluk!
Dank U voor alle held're kleuren,
dank U voor muziek!

Dank U, uw liefde kent geen grenzen,
dank U, dat ik nu weet daarvan.

Dank U, o God, ik wil U danken,
dat ik danken kan!

Bereikbaarheid kapel

Volg op de ring van Leuven richting Namen. Aan de Naamsepoort (bij de Delhaizewinkel) verlaat u de ring en neemt de Naamsesteenweg (N251) tot voorbij de spoorweg.

Vanaf deze steenweg rijdt u naar de Waversebaan via

- de Hertogstraat (loopt uit op de Waversebaan, sla linksaf)
- de Koning Leopold III-laan (Waversebaan is de 3° links)

Aan de rechterzijde ziet u het Jezuïetenhuis (zie foto). Ga op de meest linkse parkeerplaats staan. Het pijltje op de foto geeft de toegangsdeur aan.

Ga rechtsaf de gang in, door de dubbele deur, tot u aan een open ruimte links komt. Daar is de grote ingangsdeur van onze kapel, "de crypte".

De kerkbrief verschijnt vier maal per jaar

Bijdragen voor komende nummers kunt u respectievelijk inleveren vóór 1 maart, 1 juni, 1 september of 1 december.

Herkenning

De bijbel is het geloofsverhaal van Israël.

Is dat te lezen als ons geloofsverhaal?

Kunnen wij de uittocht uit het diensthuis van Egypte verstaan als een parabel van de uittocht en bevrijding waartoe wij zelf geroepen zijn en is het “beloofde land” de nieuwe wereld die wij wensen voor onze kinderen? Is de weg van Israël, door zeeën en woestijnen heen, de weg van de mens?

Beter dan vanaf welke kansel of theologische leerstoel dan ook deze vragen te beantwoorden, zou het zijn wanneer mensen, al of niet met de bijbel opgevoed, hun hoogstpersoonlijke levenservaringen zouden toetsen aan dat geloofsverhaal van Israël en zich de vraag zouden stellen of zij misschien zelf voorkomen in dat boek, meegetekend zijn in dat beeldverhaal; of daar een ‘onderricht’ gegeven wordt dat zij herkennen als verhelderend voor hun eigen leven en dus als geloofwaardig. Herkenning, schreef Willem Barnard, is de hoogste beloning van het lezen in de Schriften.

*juni 2012**kerkdiensten*

24	Voorganger:	Ernst Veen
	Ouderling:	Dirk Panhuis
	Organist:	Henk Corporaal
	Teksten:	Job 30: 15-26 en 38: 1; 2 Kor. 5: 14-21; Marc. 4: 35-41.
	Collecte:	Theologische Faculteit Brussel (UFGP)
	Kindernevendienst:	Michiel

juli 2012

1	Voorganger:	Frank Marivoet	Avondmaal
	Ouderling:	Adri Leemput	
	Organist:	Edy Kühn	
	Teksten:	Jes. 3: 25 - 4: 6; 2 Kor. 8: 9-15; Marc. 5: 22-43.	
	Collecte:	Ruanda	
8	Voorganger:	Ernst Veen	
	Ouderling:	Louise Visser	
	Organist:	Chris Klein	
	Teksten:	Ez. 2: 1-7; 2 Kor. 12: 1-10; Marc. 6: 1-6(a).	
	Collecte:	Gebouwen (kerk en pastorie)	
15	Voorganger:	Ernst Veen	
	Ouderling:	Philipp Bratfisch	
	Organist:	Henk Corporaal	
	Teksten:	Jes. 52: 1-6; Ef. 1: 1-14; Marc. 6: 6b-13.	
	Collecte:	Protestants Sociaal Centrum (PSC)	

- 22** Voorganger: Ernst Veen
 Ouderling: Dirk Panhuis
 Organist: Edy Kühn
 Teksten: Jer. 23: 1-6; Ef. 2: 11-22;
 Marc. 6: 30-44.
 Collecte: Theologische Faculteit Brussel (UFGP)
- 29** Voorganger: Ernst Veen
 Ouderling: Joëlle Segier
 Organist: Chris Klein
 Teksten: Jes. 63: 7-14; Ef. 3: 14-21;
 Marc. 6: 45-56.
 Collecte: Ruanda

augustus 2012

- 5** Voorganger: Ernst Veen Avondmaal
 Ouderling: Dirk Panhuis
 Organist: Henk Corporaal
 Teksten: Deut. 10: 12-21; Ef. 4: 17-25;
 Marc. 7: 1-23.
 Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie)
- 12** Voorganger: Antoon Schoors
 Ouderling: Louise Visser
 Organist: Edy Kühn
 Teksten: 2 Kon. 4: 8-18; Ef. 4: 30 - 5: 2;
 Marc. 7: 24-30.
 Collecte: Diaconaat
- 19** Voorganger: Antoon Schoors
 Ouderling: Philipp Bratfisch
 Organist: Chris Klein
 Teksten: Jes. 35: 1-10; Ef. 5: 15-20;
 Marc. 7: 31-37.
 Collecte: Protestants Sociaal Centrum (PSC)

Op *The Prosblogion*, een blog waar 's werelds filosofen elkaar treffen, wordt heftig gediscussieerd over de knuppel die Rutten in het hoenderhok gooide. Van Bendegem van zijn kant schrijft naarstig voort aan een nieuw boek. 'En dat heet *De vrolijke atheïst*', zegt hij. 'Als ik ooit een bewijs voor het godsbestaan zie dat mij wel overtuigend lijkt, zal ik zeker getroffen worden door de wiskundige schoonheid ervan. Maar ik zal mij niet bekeren. Geloof moet doorleefd zijn. Niemand gelooft alleen op grond van een redenering.'

(Uit: De Standaard, 14 april 2012, Joël De Ceulaer).

Zie verder: <http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=LP3ON9VH>

Jan Mulder over Nederland en België**Komt u graag naar België?**

'Ik had België en Brussel meteen in het hart gesloten. Meer nog: België lag me beter dan Nederland. In alles. Zelfs in de details. De opmaak van de kranten, bijvoorbeeld. Of die hand die spelers hier elkaar elke ochtend gaven in de kleedkamer, dat vond ik zo mooi. De manier waarop jullie spreken.'

'Alles is hier fijner. Fijngevoeliger. Kunstzinniger zelfs. Eigenzinniger. Nederland is zoveel harder. Botter. En veel minder stijlvol. Ja, tóén, in de jaren 60, toen was ik wel nog op Nederland. Op Amsterdam: pure rock-'n-roll, je kon er roken wat je wou, de liefde was nergens zo vrij. Daar blijft nu niets meer van over: Nederland zit in een reactionaire kramp. Wat een zonde toch.'

'Trouwens: als ik ooit ernstig ziek word, dan kom in naar een Belgisch ziekenhuis. Ik vertrouw ze op dat vlak voor geen cent, die Hollanders. De zorg is hier tenminste oprecht en toegewijd. Warm! En oprechte warmte is het minste wat ik wil als ik aan flarden hang. Hollanders moeten ook altijd zo nodig bijdehand doen, dat wordt erg vermoeiend. Jullie zijn meer: gewoon. En zoeter. Zachter.'

Bron:

http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20120308_196§ion=60143702&utm_source=standaard&utm_medium=newsletter&utm_campaign=weekly

Voor u gelezen**Daaruit volgt: 'God bestaat'**

Nederlandse filosoof vindt nieuw argument voor opperwezen.

Ga zitten, neem een kop koffie en lees in alle rust dit artikel. Hou er wel uw hoofd bij, want het bevat een streng logische redenering die erop wijst dat God bestaat. Was getekend: Emanuel Rutten, een Nederlander die voor filosofisch wereldnieuws zorgt.

Goed nieuws voor de gelovigen onder ons: de Nederlandse filosoof Emanuel Rutten heeft een splinternieuw bewijs gevonden voor het bestaan van God. Enfin, een echt *bewijs* mogen we het van hem niet noemen. 'Bewijzen bestaan alleen in de wiskunde', zegt hij. 'Maar ik heb een krachtig argument gevonden, waar nog niemand opgekomen was. Als mijn redenering klopt, dan is het heel waarschijnlijk dat God bestaat.'

Onder filosofen die zich beroepshalve het hoofd breken over de godsvraag, heeft Rutten al behoorlijk wat opzien gebaard. Op gespecialiseerde blogs wordt zijn redenering druk becommentarieerd. Zijn vondst schopte het zelfs tot in *The New York Times*.

En dan te bedenken dat die hele godsvraag hem vroeger gestolen kon worden. 'Ik ben wiskundige van opleiding', vertelt Rutten. 'Ik heb godsdienst altijd onzin gevonden. Het geloof interesseerde mij zo weinig dat ik mij vroeger zelfs geen atheïst genoemd zou hebben. Ik was een harde wetenschapper, iemand die ervan overtuigd is dat de waarheid alleen kan worden gevonden met wiskundige technieken.'

Tot hij erachter kwam dat wiskunde maar één aspect van de werkelijkheid belicht. 'Omdat al die formules mij geen antwoord konden geven op de diepe existentiële vragen, begon ik filosofie te studeren. Zo leerde ik de middeleeuwse kerkvader Augustinus kennen, en het Nieuwe Testament. Ik kwam erachter dat het christendom een bijzonder rijke en coherente wereldbeschouwing is. En nu weet ik dat er ook hele goede rationale argumenten voor bestaan.'

(...)

26	Voorganger:	Frank Marivoet
	Ouderling:	Joëlle Segier
	Organist:	Henk Corporaal
	Teksten:	2 Kon. 4: 42-44; Ef. 6: 1-9; Marc. 8: 1-21.
	Collecte:	Gevangenispastoraat

september 2012

2	Voorganger:	Ernst Veen	Avondmaal
	Ouderling:	Philipp Bratfisch	
	Organist:	Edy Kühn	
	Teksten:	Zach. 8: 4 - 8: 20-23; Ef. 6: 10-20; Marc. 8: 22-26.	
	Collecte:	Gebouwen (kerk en pastorie)	
	Kindernevendienst:	wordt voorzien	
9	Voorganger:	Ernst Veen	
	Ouderling:	Adri Leemput	
	Organist:	Chris Klein	
	Teksten:	Deut. 4: 1 - 2: 9-20; Jak. 1: 17-27; Marc. 8: 27- 9:1.	
	Collecte:	Protestants Sociaal Centrum (PSC)	
	Kindernevendienst:	wordt voorzien	
16	Voorganger:	Ernst Veen	
	Ouderling:	Joëlle Segier	
	Organist:	Henk Corporaal	
	Teksten:	Jes. 45: 20-25; Jak. 2: 1-18; Marc. 9: 9-29.	
	Collecte:	Theologische Faculteit Brussel (UFPG)	
	Kindernevendienst:	wordt voorzien	

Entre les riche et pauvre,
entre le fort et les faibles,
c'est la liberté qui opprime,
et la loi qui libère.
(Jean Jacques Rousseau)

Vrijheid

Als deze Kerkbrief in uw brievenbus valt, staat de zomer weer voor de deur. Een tijd waarop, in onze ervaring, bij uitstek het begrip “vrijheid” van toepassing is. Vandaar in dit nummer enige mijmeringen over het begrip vrijheid.

Ik doe wat ik wil

In onze dagelijkse leefwereld en taalgebruik, zowel in de maatschappij (reclame), politiek als in ons persoonlijke leven, is “vrijheid” (zo ook “liberaal”) een veel gebruikt woord, tot in de benamingen van vele (verschillende) politieke partijen toe. En wat te denken van de leus van een Belgische grootbank: “Ik ben vrij en daarom doe ik wat ik wil”. Of van dat liedje in de “Eurosong for kids” met een soortgelijke titel: “ik doe wat ik wil”.

Economisch

Dat is illustratief voor ons moderne begrip van vrijheid. Dat je kunt doen wat je wilt. Dat niets of niemand je voorschrijft wat je mag of niet mag. Wie er een beetje op let, (in de kranten, tijdschriften, op televisie) merkt bovendien hoezeer ons vrijheidsbegrip tevens in een economisch patroon wordt geplaatst: dat van de “vrijhandel”, de “vrije economie”, het “vrije spel der maatschappelijke krachten”, de “vrije markt”. Dat zijn economisch getinte termen die tevens een ijkpunt zijn voor ons eigentijdse verstaan van het begrip “vrijheid”.

Rousseau

Ook de Zwitserse-Franse filosoof Jean-Jacques Rousseau was zich daarvan bewust toen hij met zijn vlijmscherpe pen noteerde: “Entre les riche et pauvre, entre le fort et les faibles, c'est la liberté qui opprime, et la loi qui libère.” (“Tussen rijken en armen, tussen sterken en zwakken, is het de vrijheid die onderdrukt en de wet die vrijmaakt”).

PROTESTANTSE OMROEP vzw

HUIS VAN HET PROTESTANTISME

Brognezstraat 44, 1070 Brussel
www.vpkb.be

VRT – Radio 1 – woensdag om 20u.03

wo. 18 juli: Bijbel actueel: Breken en delen : niet minder, maar meer!
(Marc. 6:30-44) - Ds. Bert Beukenhorst.
wo. 15 aug.: Mens voor de mensen zijn: Durf uit je rol te stappen! - Frank Marivoet.
wo. 19 september: Bijbel actueel: Wie is de kleinste, wie is de grootste ?
(Marcus 9:30-37) - Ds. Bert Beukenhorst.

Verantw.Uitg.: F.Marivoet, Celestijnenlaan 7/21, 3001 Heverlee.
Secr.:H.Sinnaghel - Oudstrijdersplein 15/101 - 8430 Middelkerke. Tel.:
059/30.84.33

VRT – Televisie – Eén om 10u. en Canvas laat

Zondag 16 september 2012: Eredienst vanuit de Evangelische Kerk Herentals. Voorganger ds. Wout van Wijngaarden.

Vakantieregeling.

Van 6 aug. t/m 31 aug. heeft onze predikant Ernst Veen vakantie. Voor kerkelijke of pastorale hulpverlening kunt u zich dan wenden tot het synodebureau van de VPKB die u in contact kan brengen met andere prot.kerken en voorgangers uit de regio: VPKB-Synodebureau, Brogniezstraat 44, 1070 Brussel, tel. 02/5114471. Op de website van de VPKB kunt u ook zelf naar andere kerken en predikanten zoeken, zie daarvoor: <http://www.vpkb.be> Tel.nrs. van kerkenraadsleden zijn: 0486/737349 (Philipp Bratfisch); 016/254011 (Dirk Panhuis),

VPKB-kerken in Vlaams Brabant en Limburg zijn:

VPKB-Brussel, Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel, tel. 02-512 03 67.

VPKB-Vilvoorde, Tuchthuiscomplex, Rondeweg 3(b.01), 1800 Vilvoorde, tel. 02-251.39.45

VPKB-Anderlecht, Walcourtstraat 103, Anderlecht.

VPKB-Genk, Laatgoedstraat 60, 3600 Genk, tel.089-20.88.14

VPKB-Hasselt, Küringersteenweg 81, 3500 Hasselt.

Kortom, in onze menselijke praktijk is het begrip “vrijheid” dikwijls nauw verbonden met het recht van de sterksten, de rijksten, en het begrip “onvrijheid” met diegenen die we de zwakkeren noemen, de armen en onfortuinlijken.

Bevrijding

In de Bijbel is vrijheid echter het omgekeerde: bevrijd zijn van de machten die het leven knechten en verzieken, bevrijd zijn van ‘zonde’, van het kwaad, vrij van alles wat leven en samenleven kapot maakt, vrij ook van het recht van de sterkste. Het is in dit verband opvallend dat in de Bijbel het woord “vrijheid” niet zo dikwijls voorkomt. In het Oude Testament is het woord ‘vrijheid’ zelfs ronduit zeldzaam. Alle nadruk valt op het woord “bevrijding”, “redding”. En dat is wezenlijk iets anders dan vrijheid. Vrijheid is een reeds verworven toestand van vrij zijn. Maar de bevrijding gaat daaraan vooraf. Om tot vrijheid te komen is bevrijding nodig. Bevrijding veronderstelt en geeft aan dat de vrijheid ver te zoeken is. Zo wordt het volk Israël uit Egypte “bevrijd”, het wordt gered uit de slavernij en pas daarna kan het volk gaan beginnen met de tocht naar de vrijheid.

Survival of the fittest

Werkelijke “vrijheid” in de Bijbel is altijd het doel van een lange weg, die bevochten moet worden op de machten van dood en verderf. “Vrijheid” is het doel van de reis door de woestijn. “Vrijheid” is in het OT een belofte, een toezegging, een toekomstvisioen waarvan de bijbelschrijvers beseffen dat het hier en nu op aarde zover nog niet is. De bijbelschrijvers weten daarbij maar al te goed dat “absolute” en “ongebonden” vrijheid de jungle is, de woestijn, de totale chaos, het teugelloze brute geweld van dictators en hun trawanten, het tohu wa wuhu, het “woest en ledig” van vóór Gods schepping. Absolute vrijheid is slavernij, is de survival of the fittest, de macht van sterken over zwakken, van rijken over armen, van de dood over het leven.

Verbondenheid

In het Nieuwe Testament komt het woordje ‘vrijheid’ wat vaker voor. Daar is het verbonden aan de gestalte van Jezus Messias. “Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houdt dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen”, zo klinkt het bij Paulus (Gal.5:1). En dat is geen vrijheid zoals onze moderne maatschappij die opvat: “ik doe wat ik wil en ik trek me daarbij van anderen niet veel aan”, maar, integendeel, een vrijheid die gevonden wordt in verbondenheid en naastenliefde.

Slaafse gehoorzaamheid

Op het eerste gezicht lijkt het echter dat Jezus als de eerste de beste fanatiekeling oproept tot slaafse gehoorzaamheid en dus onvrijheid. “Volg mij” horen wij Jezus in het evangelie immers dikwijls tot Zijn discipelen zeggen. Nu, wij kunnen ons voorstellen dat de eerste gedachte van die leerlingen was: ja kom nou. Een prima vent, die Jezus, maar als ik hem ga volgen, ben ik wel m’n vrijheid kwijt.

Vrijheid voor allen

Met “navolging” riep Jezus echter niet op tot slaafse gehoorzaamheid, maar, integendeel, om (zoals Paulus schreef) het slavenjuk juist af te leggen. Om geen doodlopende wegen meer te gaan van haat of liefdeloosheid, van onrecht en onmenselijkheid, waarbij de vrijheid van de één, de dood en onvrijheid is van de ander, maar: om de weg te gaan van de vrijheid voor allen, die, naar Jezus leerde, daar ontstaat waar mensen God en elkaar dienen door de liefde.

Uit de slavernij

In moderne taal: de weg van onderlinge solidariteit dus. Een weg die hier op aarde weliswaar vaak *door*, maar, naar bijbels besef, ook *uit* de woestijn zal leiden, uit de slavernij, uit de onvrijheid en wel: naar het land van de ware vrijheid, het Beloofde land van onderlinge liefde en verbondenheid, van ware medemenselijkheid, zoals God dat van aanvang af heeft bedoeld.

Ernst Veen.

Op de laatste avond (28 nov.) gaan we naar de speelfilm “Esther” (86 min.) kijken (met o.a. Louise Lombard (die ook in The house of Elliot speelde) in de rol van Esther en F. Murray Abraham in de rol van Mordechai (die ook in Amadeus speelde).

Wanneer?

Op 5 woensdagavonden van 20u. tot 22u. op 26 sept., 17 okt, 7 nov., 21 nov. en 28 nov. 2012.

Waar?

Zonder tegenbericht in de koffiezaal naast de crypte, onder de kerk van de Jezuïeten, Waversebaan 220 in Heverlee (indien de locatie wijzigt, wordt dit tijdig via de kanselmededelingen, rondzendmail en de website van onze kerk meegedeeld: <http://www.vpkleuven.be/index.html>

Meer dan 20 jaar raadslid

Meer dan 20 jaar lang heeft Marcel Breem zich ingezet als raadslid, zowel in de kerkenraad als in de bestuursraad. Het is, in het bestek van deze Kerkbrief, ondoenbaar om alle inzet en realisaties van Marcel op te noemen. Hij verrichtte bovendien niet alleen vergader-, denk- en bestuurswerk, maar stelde ook zijn (via opleidingen en permanente bijscholing telkens groeiende) technische en informaticakennis ten dienste van onze gemeente en heeft gedurende al die jaren borg gestaan voor de praktische, technische en infrastructurele kanten van het kerk-zijn. In het oude Rega-gebouw (amfitheater) aan de Minderbroederstraat was hij degene die, bijvoorbeeld, de vele malen (!) dat de muizen weer eens hadden geknaagd aan de draden van de microfoons, zorgde voor de snelle reparatie. Hetzelfde gold voor de electriciteitsvoorziening, het sanitair, de vernieuwing en de aanpassing van de entree (om maar iets te noemen). En toen wij verhuisden naar de crypte in het Jezuietenhuis, vervaardigde hij aldaar het spreekgestoelte, de technische geluidsinstallatie en de aanpassing van de (al te zwakke) verlichting. Ook heeft Marcel ervoor gezorgd dat onze avondmaalstafel niet in het Rega-gebouw achterbleef. In z’n eentje heeft hij het klaargespeeld om dit grote meubelstuk naar de crypte te verhuizen. Na al die jaren besloot Marcel (wat het lidmaatschap van de raden betreft) het kalmer aan te gaan doen. Wij gunnen het hem zeer en bedanken ook hem vanaf deze plaats zeer hartelijk voor al zijn trouw, inzet, teamwork en engagement. We zullen zijn kameraadschappelijke wijze van optreden in onze vergaderingen zeer missen.

Lees- en gesprekskring (en film) over het boek Esther

De Bijbel zou je kunnen omschrijven als een verbazingwekkend rijke en bonte boekenverzameling van zowel historische als mythische geschriften, sagen en legenden, persoonlijke herinneringen en volksverhalen, anekdotes, profetieën, getuigenissen, parabels, liederen, brieven, ... die in al hun verscheidenheid één zaak gemeen hebben: dat al die boeken en geschriften gewagen van de naam van God, op één uitzondering na: het boek Esther. Daartegenover staat dat in het boek Esther eens te meer mensen ten tonele worden gevoerd die zichzelf een god wanen, zoals de Perzische koning Ahasveros die met één enkele pennenstreek het lot van een heel volk denkt te kunnen bepalen of zoals zijn minister Haman die een heel volk meent te moeten uitmoorden omdat een vertegenwoordiger van dat volk niet voor hem wil buigen. Maar waar, in dit bijbelverhaal, is de echte God te vinden? Moest Deze in dit verhaal wel “verborgen” blijven, vanwege zoveel ‘nepgodendom’? En is God in dit verhaal dus misschien verborgen aanwezig of toch helemaal afwezig? Waarom is dit verhaal in de bijbel opgenomen? Is het, bij de bepaling van de bijbelcanon, per vergissing door de mazen van het net geglipt of was de opname van dit geschrift bewust beleid? Zo ja/nee, wat zou dan de (actuele) betekenis van dit verhaal kunnen zijn?

Over deze en andere vragen in verband met het bijbelboek Esther, gaan we vijf avonden lang praten en lezen in de tweede cyclus van de lees- en gesprekskring, in het najaar van 2012. Het is steeds raadzaam uw eigen bijbel mee te brengen.

Tijdens de afgelopen maand maart leidde Antoinette Panhuis tweemaal een zitting van onze lees- en gesprekskring over het bijbelboek Jozua. Bij wijze van nabeschouwing schreef en stuurde zij ons de onderstaande tekst.

Terugblik op Jozua

Een boek als verzameling van mondelinge volksverhalen en van schrijvers over een periode van koning Salomo (900 v C) tot in de Ballingschap (5de eeuw v C)

Koning Salomo wou een nationale geschiedenis en de legitimering van zijn grondgebied.

In de Babylonische Ballingschap komen oude helden verhalen weer tot leven en ook de bezinning (hebben we de Wet wel gehouden?) Daar noteren priesterschrijvers als slechte archivariissen het kadaster (slechts 1/3 van de plaatsnamen zijn terug te vinden!)

Dat de grenzen en veroveringen overdreven zijn, blijkt al uit het boek Rechters.

Het gebied dat de HEER hun gegeven heeft is slechts het centrale bergland rond Bethel en Silo en noordelijker rond Sichem met de bergen Ebal en Gerizim, waar voor de Heer geofferd wordt.

De vlakten met hun landbouw en bijhorende cultus blijven Kanaänietisch en daar hebben de Israëlieten niets te zoeken (het ideaal van een herdervolk versus landbouwers – zie Abel en Kaïn). Voor de omliggende volken zijn de Israëlieten een bergvolk en hun god een berggod (van de Sinai) .

Spannend vind ik dat de Heer het woord ‘veroveren’ nooit in de mond neemt. Er staat: het land dat Ik u geven zal als erfdeel/bezit. Is het ook niet opvallend dat juist het boek “oorlogen des HEREN” (Num.21:14) verloren is gegaan ?

Wat doen we met: “en de Heer sprak ... dat ze moesten gaan in bezit nemen? Ten strijde trekken?” Is dit niet een legitimatie achteraf? Het begrip “heilige oorlog” bestaat niet in het Jodendom volgens Pinchas Lapide. Wel de strijdkreet “ voor de Heer” .

Het uitmoorden van burgers hebben we nog niet verleerd: Hirosjima en Nagasaki, Coventry en Dresden, TeT-offensief en My lai (2 miljoen Vietnamezen omgekomen) , Ieper en Rotterdam, bommen op markten vandaag.

Het boek Jozua . Terecht vertellen we slechts het verhaal van Rachab die haar deur openzette en van Jericho dat gesloten en afgegrendeld werd en dus zonder slag of stoot viel*; van Jozua's afscheid en de Verbondsvernieuwing te Sichem. Het begin en het einde.

Rechtvaardigheid (Wet houden) blijft zelfs tussen de lijnen in Jozua het thema.

[* volgens Jozua 24: 12 : alle volken zijn gevluht voor een zwerm horzels; jullie zwaarden en bogen hoefden er niet aan te pas komen" !]

Voor een groot deel is het boek Jozua een boek dat vertelt hoe we het niet moeten doen: namelijk niet God erbij halen om onszelf te legitimeren. Zo stellen veel OT-ische verhalen ons in een spiegel te kijk. Een ideaal boek voor de discussie over oorlog en vrede.

“Dieu le veut!” ligt achter ons.

“De Bello Gallico”, “De Leeuw van Vlaanderen”, “Jozua”: heldenstrijd, voor wie het lust.

Maar evenmin voel ik me goed bij “Allah, Allah” met afschietende kogels of juichende armen in de lucht; evenmin bij “Vlaanderen – geen morzel gronds...”

Het Godsbeeld evolueert in het OT van Abraham naar Jozua naar de Profeten ; van een vage god naar een strijdgod naar een lijdende knecht .

Het NT citeert niet één maal uit het boek Jozua.

Zijn naam is nu vervangen door: Jezus .

Antoinette Panhuis

daarbij een klein beetje misleidend. Het is immers een dienst *door jongeren voor* ouderen. Natuurlijk ook: door jongeren voor jongeren, maar zeker ook: voor ouderen. Kortom, de jongeren gaan weliswaar voorop, maar *beide* generaties doen mee. Dat werd nog eens extra geïllustreerd door het onderdeel “*Samenspraak tussen volwassene en 12plusser*” en ook door het feit dat op de zondag voorafgaand aan deze dienst door de “jongerenkerk” aan de jongeren én ouderen een vraag was voorgelegd over de eigen individuele ervaring aangaande geluk en dankbaarheid. Al de verschillende kleurrijke, inspirerende (en soms ontboezemende en ontroerende) antwoorden werden vervolgens in de jeugddienst voorgelezen.

De collecte (opbrengst 250 eur.) in deze viering was bestemd voor de jongerenbibliotheek van Ave Regina vzw, een zorg- en begeleidingscentrum voor jongeren en volwassenen in Lovenjoel. Ave Regina schreef later een dankbrief aan onze penningmeester, waarin zij o.a. schreven:

“De opbrengst zal heel goed besteed worden: al vele jaren hebben wij in Ave Regina een bijzondere bibliotheek voor de kinderen en jongeren die hier verblijven. Nogal wat jongeren kampen met traumatische ervaringen uit het verleden, hebben moeite met het aanvaarden en verwerken van hun handicap. Uit wetenschappelijk onderzoek en uit de vele praktijk-ervaringen leerden wij dat verhalen een heel goed hulpmiddel kunnen zijn om deze kinderen en jongeren te helpen met de verwerking van hun problemen.”

Het is helemaal niet gemakkelijk om een themadienst over dankbaarheid/geluk te maken, maar het was een knap afgewogen dienst: gevoelig maar niet sentimenteel, speels maar niet oppervlakkig en met een schitterende inbreng van iedereen-op-zijn/haar-eigen-wijze, door gebed, schriftlezing, persoonlijke verhalen, voordracht, poëzie, bijbeluitleg, zang (zowel gemeenschappelijk als individueel). Iedereen kreeg ook een mooi speciaal vervaardigd boekje in de hand met een speels geïllustreerde voorpagina en met de orde van dienst en de tekst van de creatieve, speelse, spitse, humoristische, ernstige, vrolijke, meditatieve ... liederen. De allerlaatste zin uit het slotlied is een treffende samenvatting om mee af te sluiten: “*“Gelukkig zijn’, dat doe je niet alleen!”*”

Maria Kapel

De (interne) verbouwingen aan de Maria Kapel zijn intussen al een tijdje (vanaf half maart 2012) aan de gang. Zoals op de foto te zien is wordt er een wand opgericht ter hoogte van de eerste “rib” van het boogdak. Op die wijze ontstaan er twee ruimten, waar er eerst maar één (grote) (kerk)ruimte was. Een kleine en grotere ruimte. De kleine ruimte (met keukentje) wordt een multifunctionele zaal (voor koffie, kindernevendienst, recepties...) en daarnaast is er de (grotere) kerkruimte die ten opzichte van de vorige afmetingen verkleind is en waarin ook een ‘podium’ komt waarop, naast de liturgische ‘attributen’ (het spreekgestoelte, de avondmaalstafel, het doopvont) ook het orgel en de piano komt te staan. De energiezuinige (en stille) verwarming wordt aan beide zijanten ingewerkt in de vloer. Het gebouw wordt bovendien opnieuw geïsoleerd, met nieuw licht en dubbel glaswerk in de vensters en van een nieuw lichtgetint verfjasje voorzien. Wanneer de werken voltooid zijn, is bij dergelijke realisaties altijd een beetje gissen. Wij hopen dat we kort na de zomer kunnen gaan denken aan de eerste inrichting en dan alvast de voorbereidingen kunnen gaan treffen voor de verhuizing in de maanden daarna.

Jeugddienst: Geluk en dankbaarheid.

Op zondag 13 mei 2012 verzorgden de kinderen en jongeren in onze kerk, onder leiding van de begeleiders, een feestelijke jeugddienst met als thema “Geluk & Dankbaarheid”. Zo’n jeugddienst is niet alleen een hoopvol teken dat de fakkel van het geloof door de jeugdige generatie daadwerkelijk wordt verder gedragen, maar ze gunt aan de volwassenen ook een open en gastvrije blik in de eigen karakteristieke keuken van de kinder-en-jongerdienst. Misschien is de benaming “jeugddienst”

Woorden van de kerk

Meir Shalev

Meir Shalev is een bekende Israëlische schrijver. Het eerste dat ik van hem gelezen heb, is zijn boek *Het zat zo*. Een aanrader. Het gaat over zijn grootmoeder, of eigenlijk vooral over de stofzuiger van zijn grootmoeder, en Meir Shalev kan daar meeslepend over vertellen. Die stofzuiger en die grootmoeder zijn beslist de hoofdpersonages van het boek, maar je krijgt meteen een indringend beeld van de jonge staat Israël, kort na WO II.

En nu lees ik een ander boek van hem: *In den beginne*. Met als ondertitel: *Eerste keren in de Bijbel*. De opzet is een bespreking van “eerste keren” dat iets in de bijbel voorkomt: “de eerste droom”, “de eerste huilbui”, “de eerste lach”, en van die dingen.

Eigenlijk vind ik dat geen aansprekende opzet. Want eerlijk gezegd ben ik helemaal niet geïnteresseerd in de eerste droom of de eerste lach. En als het een boek van een onbekende schrijver was geweest, dan zou ik er niet aan begonnen zijn.

Maar dan had ik veel gemist. Meir Shalev is misschien geen erg orthodoxe jood, hij stamt wel uit een traditie en een cultuur die gewoon zijn de bijbel nauwkeurig te lezen. Althans toch het Oude Testament. En niet alleen leest hij met de grootste aandacht, ook stelt hij vragen die ertoe doen.

Bijvoorbeeld bij het verhaal over Abraham die opdracht krijgt zijn zoon Isaak te offeren (Genesis 22). Een bizar verhaal, vol haken en ogen. Abraham gaat op pad en neemt Isaak mee. In onze kinderbijbel stond een plaatje van het tweetal: Isaak als een jongetje van een jaar of tien. Volgens Meir Shalev hebben joodse schriftgeleerden overigens uitgerekend dat Isaak op dat moment al zevenendertig jaar oud was. Als dat klopt, geen onbelangrijk detail, maar hij gaat er niet verder op in. We kennen het verhaal: Isaak vraagt op een gegeven moment waar het offerlam is. Abraham antwoordt dat God daarvoor zal zorgen. Pas op het moment dat Isaak vastgebonden is en Abraham het mes ter hand neemt, wordt hij door God teruggefloten.

Je vraagt je af wat Isaak ervan vond. En dat is ook precies de vraag die Meir Shalev zich stelt. Zevenendertig of maar tien jaar oud, hoe voelt het om een vader te hebben die zo doet?

Shalev zegt dat het nooit meer goed gekomen is tussen Abraham en Isaak. Tekenend detail is in ieder geval dat Genesis 22 wel vertelt hoe Abraham en Isaak met z'n tweeën op pad gaan, maar in vers 19 horen we alleen maar hoe Abraham terugkeert bij zijn knechten. Daar wordt over Isaak niet meer gesproken.

En Sara? Die zal er toch ook over gehoord hebben? Shalev maakt wel aannemelijk dat het ook tussen Abraham en Sara voor een blijvende verwijdering zorgde. Waarschijnlijk woonden ze sindsdien niet meer samen. En zeker is dat toen Sara overleed, Abraham van ver moest komen voor de begrafenis.

Of het allemaal klopt weet ik niet. Maar het verhaal is er in ieder geval wel iets menselijker door geworden.

Joop van der Horst

Gemeentenieuws

Uitvaartdienst

Op 19 december 2011 overleed Aleida Runge, weduwe van Willem Gazenbeek en moeder van Anton, Michiel en Guus. Aleida werd ruim 95 jaar. De “Dankdienst voor haar leven” vond plaats, twee dagen voor Kerst, in onze (volle) kerk op vrijdag 23 december 2011. We stonden o.a. stil bij een uitspraak van Jezus die niet zei dat de dood niet meer zal bestaan, maar wel dat geen mus ter aarde zal vallen zonder de nabijheid van de hemelse vader. Dat niemand sterven zal, zonder dat God hem of haar nabij is. Zelf zei Aleida ooit: “het Paradijs is op aarde.” En daarmee bedoelde ze niet dat alles hier op aarde koek en ei is en nog minder dat ze al in dit leven met één been in de hemel stond, maar wel dat wij als mens de opgave in ons leven meedragen om zelf mét God mee te werken en te bouwen aan een betere wereld, hier en nu. (Daar bovenstaand bericht eerder niet in de Kerkbrief verscheen, is het in dit nummer opgenomen.)

Doopdiensten

In de dienst van zondag 24 juni zal Elisabeth Le Roy gedoopt worden. Zij is de kleine zus van Charlotte die in 2008 in onze kerk gedoopt is.

Op zondag 22 juli zal Gemma gedoopt worden. Zij is de pasgeboren dochter (op 4 mei jl.) van Jaconine en Hendri van der Horst en de zus van Sander die op 2^e Kerstdag 2010 in onze kerk is gedoopt.

Kerkbriefredacteur

Na vervaardiging van dit zomernummer legt dhr. Dirk Vercruysse zijn taak als layout- en kerkbriefredacteur neer. Vanaf 2009 verzorgde hij telkens kundig en trefzeker de layout van onze Kerkbrief en stond er mede voor garant dat de Kerkbrief regelmatig en op tijd verscheen. Dankzij het feit dat hij met de hem digitaal toegezonden teksten steeds een perfect samengesteld pdf-exemplaar vervaardigde, kon de Kerkbrief vervolgens meteen via de pc doorgezonden worden naar de drukker. Ook verzorgde hij de druk van de adressen op zelfklevende etiketbladen, zodat het plakken van de adres-etiketten telkens vlot en efficiënt verliep. Vanaf deze plaats een zeer hartelijk woord van veel dank en waardering voor deze voortreffelijke service!